

I 2018 fejrer Nationalbanken 200-års jubilæum. Formålet for Nationalbanken har været stort set uændret i de 200 år, banken har eksisteret – nemlig at "opretholde et sikkert pengevesen" og at "lette og regulere pengeomsætning og kreditgivning", som det står i loven.

Et af Nationalbankens formål er derfor at bidrage til at sikre stabiliteten i det finansielle system. Polstring og kapitalisering af bankerne, så de har noget at stå imod med under kriser, er en vigtig forudsætning for finansiell stabilitet.

Bank- og finanskriser – historien har det med at gentage sig

De seneste 150 år har der været flere tilfælde af bank- og finanskriser. Pengekrisen i 1857-58 var den første. Siden dengang har vi haft syv bank- og finanskriser i Danmark.

Kriserne har ofte gjort det nødvendigt at genoverveje rammerne for det finansielle system for at gøre det mere robust. Sparekassekrisen i 1876-78 førte således til den første sparekasselov, mens bygge- og bankkrisen i 1907-09 gav den første banklov.

Den seneste krise blev udløst af uro på de amerikanske finansielle markeder i sommeren 2007 efter en voldsom nedtur på det amerikanske boligmarked. Krisen bredte sig til Europa, og i løbet af krisen kom en række danske banker i vanskeligheder og måtte opgive at fortsætte som selvstændige virksomheder. Fra begyndelsen af 2008 og frem til august 2013 ophørte i alt 62 banker.

Staten måtte træde til med adskillige bankpakker i løbet af krisen. Bankpakke 1 indeholdt en garantiordning, der sikrede alle indskydere og simple kreditorer fuld sikkerhed for deres tilgodehavender i bankerne.

Efter krisen blev der i både Danmark og mange andre lande igangsat en mængde initiativer for at gøre det finansielle system mere robust og dermed forsøge at forhindre lignende alvorlige kriser. Blandt andet blev kravene til bankernes kapital og likviditet skærpet.

Der er desuden etableret ordninger, der kan sikre en ordnet afvikling af også store banker, hvis de kommer i vanskeligheder igen. Formålet er at sikre, at de vigtigste funktioner i en nødlidende bank kan videreføres, så kunderne ikke med kort varsel er tvunget til at finde en ny bankforbindelse. Det er også målet at sikre, at det er ejere og investorer i en nødlidende bank, som skal bære tabene ved afviklingen – ikke skatteyderne.

Bankers nedskrivninger 1875-2016

Pct. af udlån og garantier

